

Naam
Harold Theunissen

Geboren
1967

Studie
Bedrijfskunde aan de Landbouw
Universiteit in Wageningen.

Carrière
1995 Hij trad in dienst bij een van
rechtsvoorgangers van VION in
de aanvoerorganisatie.
1997 Ontwikkeling en introductie
van het Good Farming Welfare
concept voor de Engelse
afzetmarkt.
2004 Ontwikkeling van Farmingnet.
2010 Conceptmanager
verantwoordelijk voor Good
Farming Star.

Harold Theunissen: „De aanpassing om
meer leefruimte te creëren, kunnen soms
ongelukkig uitvallen.”

Good Farming Star voor varkenshouders die voor de thuishmarkt willen produceren

‘Eén ster wordt de nieuwe standaard’

De meerkosten van varkenshouders voor Good Farming Star, het concept dat VION samen met Albert Heijn op de markt zet, zijn bekend. Volgens een onafhankelijk onderzoek liggen de kosten per bedrijf tussen de 3 tot 15 cent. „Dit systeem doet volgens ons recht aan de mogelijkheden van elk bedrijf”, zegt Harold Theunissen, conceptmanager Good Farming Star van VION.

Tekst: Reinout Burgers
Beeld: Susan Rexwinkel

Het opzetten van de nieuwe varkensketen Good Farming Star met 1 ster Beter Leven Kenmerk van de Dierenbescherming is snel gegaan. In januari werden 35 varkenshouders geselecteerd voor de eerste productie van Good Farming Star varkensvlees. In juni werden de eerste varkens bij de 35 deelnemende varkenshouders opgelegd en de eerste producten zullen in september al in de schappen liggen van enkele winkels van Albert Heijn.

In het najaar van 2011 moeten op weekbasis 20.000 varkens worden geleverd ofwel één mil-

joen varkens per jaar, want dat is wat jaarlijks in de schappen van AH ligt. Dat volume te bereiken, is een behoorlijke opgave. „We gaan dit daarom in vier etappes doen”, legt Harold Theunissen, conceptmanager Good Farming Star van VION uit. „Dit kunnen we niet in één keer doen. In februari begonnen we met 35 varkenshouders en op dit moment zijn we met dertig nieuwe varkenshouders in overleg.”

Uiteindelijk denkt VION dat er ruimte is voor zo'n 140 tot 150 varkenshouders, die volgens het Good Farming Star concept gaan produceren. Theunissen: „De varkenshouders die meedoen aan dit concept, doen dat ook omdat ze uit overtuiging voor de eigen

thuishmarkt willen produceren. Zij kunnen tegen hun buurman zeggen dat hun vlees in de schappen van een Nederlandse supermarkt ligt. We gaan ook goed na of het bedrijf zelf qua opzet en inrichting geschikt is om volgens het concept te produceren.”

Meerkosten

Een van de belangrijkste aspecten van het Good Farming Star concept voor de varkenshouders is de meerprijs die zij voor hun geproduceerde varkens ontvangen. Om de meerkosten te berekenen, heeft VION ervoor gekozen dit door een onafhankelijk bureau te laten uitvoeren, zodat varkenshouders de uitkomst niet in twijfel hoeven te trekken. Theunissen: „DLV heeft een rekenmodel ontwikkeld en dat bij de 35 pilotbedrijven toegepast. De meerkosten op de bedrijven worden dus op individuele basis berekend. Uit de berekeningen blijkt dat er grote verschillen zijn in meerkosten. Die lopen uiteen van 3 tot 15 cent. Door elke bedrijf individueel door te rekenen, doen we volgens ons recht aan de mogelijkheden die elk deelnemend bedrijf heeft.”

Het grote verschil in meerkosten komt vooral voort uit de aanpassingen die de bedrijven moeten doen, vooral met betrekking tot de leefruimte. „De leefruimte is per varken één vierkante meter”, legt Theunissen uit. „De aanpassing om meer leefruimte te creëren, kunnen soms ongelukkig uitvallen. Ieder bedrijf moet echter in aantal dieren terug. Maar een varkenshouder moet zich natuurlijk wel afvragen of dit concept wel bij hem past als hij veel aanpassingen moet doen,

waardoor hij hogere meerkosten heeft. Diegenen die nu meerkosten hebben van 15 cent moeten dus nu bedenken of dit voor hen een houdbaar concept is. In de hele berekening van de meerkosten zit voor ons ook een leercurve en door de ervaring zal straks in grote lijnen duidelijk worden of dit systeem in de toekomst moet worden aangepast.”

De berekening van de meerkosten is maatwerk en wordt besproken met de varkenshouder. De vergoeding die VION betaalt, is ook op maat. Ze weten per bedrijf wat de meerkosten zijn en voegen die toe aan de basiskiloprijs. De gewogen gemiddelde meerkosten brengt VION in rekening bij de afnemer. Naast de meerkosten ontvangen de deelnemende bedrijven ook een continuïteitspremie, die is gebaseerd op een constante levering tijdens een cyclus van 17 weken. De premie is twee tot drie cent en is afhankelijk van de kwaliteit van de geleverde varkens. Hoe beter het vlees voldoet aan de conceptspes-

ificaties van Good Farming Star des te hoger het bedrag.

Verwaarding

Een van de grootste opgaven die VION zich heeft gesteld, is de maximale verwaarding van een varken dat volgens het Good Farming Star concept is geproduceerd. VION heeft zich ten doel gesteld om honderd procent van de één ster varkens te gebruiken en zoveel mogelijk vlees ervan als zodanig te verwaarden.

Niet elk onderdeel van het varken of elk varken is geschikt om naar de schappen van AH te gaan. „We willen de versmarkt optimaal gaan benutten. Nu hebben we een varken nodig van 91 kg met een matige spekbedekking. De specificaties kunnen echter veranderen op basis van de marktvraag. Varkenshouders zijn dit al gewend en krijgen ondersteuning via FarmingNet. Het is een gezamenlijke uitdaging om optimale verhoudingen tussen gewicht, spier en spek te bereiken.”

VERTROUWEN

VION investeert aanzienlijk in personeel, financiën, tijd en productieruimte om dit concept goed in de markt te zetten. Het vertrouwen is er dat dit een markt met perspectief is. In tegenstelling tot wat een supermarkt zoals Jumbo doet, die een nichemarkt van één ster vlees bedient, wil AH een nieuwe standaard in zijn winkels invoeren. Minder dan één ster wordt er vanaf 2011 niet meer verkocht. Maar hoe betrouwbaar is AH als partner voor de sector?

„AH heeft de beslissing genomen om het volledige pakket varkensvlees te vervangen door minimaal één ster Beter Leven Kenmerk”, vertelt VION-woordvoerder Marc van der Lee. „Dat is een hele belangrijke keuze en ik vraag me af of iedereen de impact hiervan begrijpt. Dit is geen nichemarkt, maar een doorbraak voor de markt. AH is bijzonder goed in het verkrijgen van een consumenteninzicht en gezien hun positieve houding, heeft VION er alle vertrouwen in. Dit is Nederlands varkensvlees, geproduceerd voor een herkenbaar Nederlands afzetkanaal, waar markt- en maatschappelijke wensen samen zijn gekomen. Één ster wordt de nieuwe standaard.”

GOOD FARMING CONCEPT

Het Good Farming Star concept is het Sterrensysteem van de Dierenbescherming. Varkenshouders die aan het concept meedoen, moeten aan een aantal voorwaarden voldoen om een certificaat van de Dierenbescherming te ontvangen. De voorwaarden zijn onder meer minimaal één vierkante meter leefruimte per varken, biggen spenen op 25 dagen, niet castreren, speelmateriaal, diergezondheidsplan, gebruik van duurzaam soja, normen voor uitval, dag- en nachtritme en 1 vreetplaats per 12 varkens en bij nieuwbouw per 8 varkens. De kans bestaat dat deze voorwaarden in de toekomst kunnen worden aangescherpt door de Dierenbescherming.